

Miljøministeriet

Udkast til udpegning af beskyttede havstrategiområder i Nordsøen og Østersøen omkring Bornholm

Høringsudgave

Marts 2021

Udgiver: Miljøministeriet

Forsidefoto: Lars Laursen/Ritzau Scanpix

Indhold

1.	Forord	4
2.	Indledning	5
2.1.1	Havstrategier	5
2.1.2	Natura 2000-områder	6
2.1.3	Havplan	7
3.	Baggrund	8
4.	De 13 nye havstrategiområder	9
4.1	Områdernes geografiske placering	9
4.2	Kort beskrivelse af områderne	11
4.3	Beskyttelse i områderne	12
4.4	Naturovervågning i områderne	13
5.	Videre proces	14
Bilag 1	Koordinater	15

1. Forord

Søfjerens vejren på havbunden og marsvinets mulighed for at boltre sig. Liv, der kræver ro og plads. Regeringen vil med udkast til 13 nye havstrategiområder i Nordsøen og i Østersøen omkring Bornholm skabe bedre vilkår for naturen i havet. Det betyder, at blandt andet bundsløbende fiskeri, råstofindvinding, havbrug og klapning bliver forbudt i områderne. De beskyttede havstrategiområder vil indgå i det kommende indsatsprogram for Danmarks Havstrategi II og forslag til Danmarks Havplan.

Der er tale om både beskyttede og strengt beskyttede områder. I de beskyttede havstrategiområder forbydes bl.a. fiskeri med bundsløbende redskaber, indvinding råstoffer, klapning, opsætning af vindmøller og udvinding olie og gas mm.. De samme restriktioner gælder i strengt beskyttede områder, og herudover forbydes al fiskeri i disse områder. De nye havstrategiområder betyder således, at livet under havoverfladen ikke bliver forstyrret, og at dyr som søfjer, fisk og marsvin får bedre vilkår. Etablering af beskyttede havområder udgør et vigtigt bidrag til opnåelse af en god miljøtilstand ved at sikre levesteder for havets planter og dyr og dermed bidrage til at bevare og genoprette havets biodiversitet.

Havområder i god tilstand kan også mindske effekterne af klimaforandringer ved at gøre økosystemer og arter mere robuste over for påvirkninger. Beskyttede områder er således et vigtigt værktøj for bevarelsen af arter og habitater, også i forbindelse med klimaforandringer. Særligt strengt beskyttede områder kan øge modstandsdygtigheden for populationer af arter og habitater i områderne.

Havstrategiområderne skal bidrage til at opfylde forpligtelserne i EU's havstrategidirektiv og bidrage til at opnå EU's samlede biodiversitetsmål. Med de nye udpegninger vil andelen af danske beskyttede havområder nå op på ca. 30 pct. af Danmarks havareal. Udpegningerne vil give ca. 4 pct. streng beskyttelse. De udpegede områder vil også bidrage til at opfylde Danmarks forpligtelser i henhold til biodiversitetskonventionen og FNs verdensmål 14 om livet i havet. Endelig kan udpegningen bidrage til forpligtelser i regi af de regionale havkonventioner, OSPAR i Nordsøen/Skagerrak og HELCOM i Østersøen.

Det er miljøministeren, der efter den offentlige høring, kan træffe endelig afgørelse om udpegning af beskyttede havstrategiområder.

2. Indledning

Havstrategidirektivet¹ forpligter EU's medlemsstater til at udarbejde havstrategier, herunder indsatsprogrammer, med det formål at opnå eller opretholde god miljøtilstand i havmiljøet i 2020. Af direktivet² fremgår, at *"indsatsprogrammerne skal omfatte geografiske beskyttelsesforanstaltninger, der bidrager til sammenhængende og repræsentative net af beskyttede havområder og i tilstrækkelig grad dækker diversiteten i de enkelte økosystemer"*.

I Danmark er der i dag udpeget ca. 19 procent beskyttede havområder. Netværket består primært af Natura 2000 områder, som er udpeget i medfør af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet.

I indsatsprogrammet under Danmarks Havstrategi I (2017)³ har Danmark forpligtet sig til at undersøge, om der er behov for at udpege yderligere beskyttede havområder i Nordsøen (ekskl. Kattegat) og Østersøen omkring Bornholm. Dette videreførtes i første del af Havstrategi II (2019)⁴, hvor Danmark forpligtede sig til at vurdere behovet for supplerende beskyttede havområder eller andre tiltag i Nordsøen og Østersøen.

På baggrund af faglige analyser har Miljøministeriet vurderet, at det eksisterende netværk af beskyttede områder i Nordsøen og Østersøen omkring Bornholm i dag ikke er sammenhængende og repræsentativt. Det skyldes blandt andet, at der er identificeret en række naturtyper og arter, som ikke i tilstrækkelig grad er beskyttet af den eksisterende naturbeskyttelse. Derfor udpeges nu nye beskyttede havstrategiområder. Havstrategiområderne skal sammen med den eksisterende beskyttelse og nye marine fuglebeskyttelsesområder bidrage til et samlet netværk af beskyttede af beskyttede havområder i Danmark.

2.1.1 Havstrategier

Havstrategier udarbejdes med det formål at træffe de fornødne foranstaltninger til at opnå eller opretholde god miljøtilstand senest i 2020, *jf. boks 1*.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger

² Havstrategidirektivet art. 13, stk. 4.

³ Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen (2017). Danmarks Havstrategi, Indsatsprogram. <https://mst.dk/media/131381/danmarks-indsatsprogram-under-havstrategien.pdf>

⁴ Miljø- og Fødevareministeriet (2019). Danmarks Havstrategi II, Fokus på et godt havmiljø. https://mim.dk/media/216848/danmarks_havstrategi_ii_dk.pdf

Boks 1

Havstrategier

Havstrategierne skal udarbejdes og gennemføres for at:

- a. beskytte, bevare og forebygge forringelse af havmiljøet og, hvor det er muligt, genoprette marine økosystemer i områder, hvor de er blevet negativt påvirket
- b. forebygge og reducere tilførsler i havmiljøet med henblik på gradvis at udfase forureningen som defineret i artikel 3, nr. 8), og sikre, at der ikke er nogen væsentlige virkninger på eller risici for havets biodiversitet, de marine økosystemer, menneskers sundhed eller legitime anvendelser af havet.

Havstrategidirektivet er fra 2008 og er således et nyere direktiv. Direktivet bygger oven på eksisterende natur- og miljødirektiver, herunder vandrammedirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, men har en mere holistisk tilgang til beskyttelsen af det marine økosystem.

Direktivet er gennemført i dansk lovgivning ved lov om havstrategi⁵ og gælder for alle danske havområder. Havstrategier udarbejdes hvert 6. år, og hver enkel cyklus består af tre dele. Første del indeholder beskrivelse af god miljøtilstand, tilstandsvurdering samt miljømål. Anden del består af et overvågningsprogram, og tredje del består af et indsatsprogram. Indsatsprogrammet, hvor de beskyttede havstrategiområder vil indgå, skal være udarbejdet senest 31. december 2021. Høring af nye beskyttede områder sker før den resterende del af indsatsprogrammet af hensyn til sammenhæng med Danmarks Havplan.

Indsatsprogrammet vil gælde for perioden fra 2021-2027 og skal være iværksat senest ved udgangen af 2022. Det udarbejdes på baggrund af tilstandsvurderingen og miljømålene, der blev offentliggjort i april 2019 og skal indeholde de foranstaltninger, der skal gennemføres for at opnå eller opretholde god miljøtilstand. Første del af Havstrategi II viser, at der endnu ikke er opnået god miljøtilstand for en række emner.

2.1.2 Natura 2000-områder

De internationale naturbeskyttelsesområder i Danmark består af Natura 2000-områderne, herunder fuglebeskyttelsesområder og habitatområder, og Ramsarområder. De udpegede Natura 2000-områder er en del af et større europæisk naturnetværk. Habitatdirektivet har til formål at bidrage til at fremme biodiversiteten i medlemslandene ved at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af direktivet.

Fuglebeskyttelsesdirektivet omfatter alle vilde fugle og har til formål at beskytte, opretholde og genskabe biotoper og levesteder for fuglene. Et hovedelement efter begge direktiver er udpegningen af beskyttede områder med henblik på at beskytte særlige arter eller naturtyper. Områderne udgør tilsammen Natura 2000-områderne, hvor der gælder pligt til at beskytte områderne mod skade, at undgå forringelser og til at iværksætte en aktiv indsats for at understøtte områdernes bidrag til direktivernes formål.

I områderne skal det sikres, at de arter og naturtyper, som det enkelte område er udpeget for, ikke påvirkes negativt, at naturtilstanden fastholdes eller forbedres, og at der ikke skabes hindringer for, at området kan bidrage til at nå direktivets målsætning om gunstig

⁵ Jf. Lovbekendtgørelse nr. 1161 af 25. november 2019

bevaringsstatus. De arter og naturtyper, som et habitatområde udpeges for at beskytte, udgør områdets udpegningsgrundlag.

Ved udpegningen af de nye havstrategiområder er de eksisterende Natura 2000-områder taget i betragtning. Således overlapper nogle af havstrategiområderne med Natura 2000-områder med henblik på at skabe synergi i havbeskyttelsen.

2.1.3 Havplan

Udpegnings af beskyttede havstrategiområder bliver en del af Danmarks Havplan. Havplanen sætter de overordnede planlægningsmæssige rammer for energisektoren til søs, søtransport, transportinfrastruktur (fx broer), fiskeri og akvakultur, indvinding af råstoffer på havet, landindvinding af væsentlig samfundsmæssig betydning samt bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøet. Havplanen er bindende for danske myndigheder, der fremover ikke må give tilladelser eller foretage planlægning, som er i strid med havplanen.

Rammerne for havplanen er fastlagt i lov om maritim fysisk planlægning⁶, der gennemfører dele af direktivet om rammerne for maritim fysisk planlægning⁷. Direktivets formål er at bidrage til at fremme en bæredygtig økonomisk vækst i de maritime erhverv, en bæredygtig udvikling af havarealerne og en bæredygtig udnyttelse af havressourcerne under anvendelse af en økosystembaseret tilgang. Direktivet har ydermere til formål at fremme sameksistensen af forskellige relevante aktiviteter og anvendelser samt at tage hensyn til samspillet mellem vand og land. Endelig skal direktivet også bidrage til at styrke det grænseoverskridende samarbejde mellem EU-medlemsstater, der grænser op til de samme havområder.

Ved udpegningen af de nye havstrategiområder er eksisterende og planlagte aktiviteter taget i betragtning for at skabe en beskyttelse, der også tager erhvervs- og samfundsøkonomiske hensyn. Det gælder for eksempel fiskeri og etablering af havvind. Havplanen giver et overblik over de mange anvendelser af havet.

⁶ Jf. lovbekendtgørelse nr. 400 af 06. april 2020

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU af 23. juli 2014 om rammerne for maritim fysisk planlægning

3. Baggrund

Miljøministeriet fik i 2017 gennemført en analyse af det eksisterende netværk af beskyttede områder i Nordsøen og Østersøen omkring Bornholm⁸. Analysen blev gennemført af et konsortium bestående af DTU, Aarhus Universitet (DCE), GEUS og DHI. I rapporten blev det blandt andet konkluderet, at en række arter og naturtyper ikke beskyttes i det eksisterende netværk af beskyttede områder. Der er blandt andet tale om dybe mudderbunde og de tilhørende artssamfund, som ikke er beskyttede via det eksisterende netværk.

På baggrund af ovenstående rapport har Miljøministeriet identificeret en række naturtyper, der er blevet prioriteret ved udarbejdelsen af udkast til udpegning af nye beskyttede havstrategiområder. De prioriterede naturtyper fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Prioriterede naturtyper, havstrategi

Naturtyper i Nordsøen og Skagerrak	Naturtyper i Østersøen omkring Bornholm
Vandsøjlen	Vandsøjlen
Offshore circalittoral groft (coarse) sediment	Infralittoral sten og biogene rev
Offshore circalittoral mudder (mud)	Infralittoral sand
Offshore circalittoral sand	Circalittoral mudder
Øvre bathyal sediment	Offshore circalittoral blandet sediment
Dybe sandbanker	Offshore circalittoral mudder
	Offshore circalittoral sand

I 2019 har DCE og DTU på foranledning af Miljøministeriet identificeret en række områder, der kunne være relevante at beskytte. Udgangspunkt for analysen var, at områderne skulle indeholde naturelementer, der ikke allerede var beskyttet, og at de samtidig kunne bidrage til et sammenhængende netværk af beskyttede havområder. I rapporten er identificeret områder, der kan være relevante at beskytte, så de dækker 40 procent af Nordsøen og Østersøen og samtidig dækker 40 procent af de pågældende havbundstyper og arter i Nordsøen og Østersøen omkring Bornholm uden hensyntagen til eksisterende eller kommende statslige og erhvervsmæssige interesser i danske farvande⁹. 40 procent blev udvalgt med henblik på, at Miljøministeriet kunne anvende de identificerede områder som grundlag for det videre arbejde.

Miljøministeriet har til brug for udformning af det konkrete udkast lagt vægt på ovenstående faglige grundlag samt parametrene om "repræsentativitet", "økologisk sammenhæng" og "tilstrækkelighed". Endvidere er der i identifikationen af nye havstrategiområder taget hensyn til erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser.

⁸ Part 1: https://pure.au.dk/portal/files/120844754/Analysis_of_marine_protected_areas_Part_1.pdf
Part 2: http://pure.au.dk/portal/files/121030121/325_2017_Analysis_of_marine_protected_areas_part2.pdf

⁹ Göke, C., Christensen, A., Tonetta, D., Petersen, I.K., Olsen, O., Dahl, K. og Sveegaard, S. 2019. Identifikation af mulige beskyttede havområder i Nordsøen, Skagerrak og Østersøen omkring Bornholm. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 78 s. - Videnskabelig rapport nr. 362. <http://dce2.au.dk/pub/SR362.pdf>

4. De 13 nye havstrategiområder

Udpegningen og beskyttelsen i de 13 nye havstrategiområder har særligt fokus på havbundens naturtyper. Beskyttelse af havbunden har en positiv effekt på de arter, der har havbunden som levested, hvilket blandt andet omfatter en række truede arter og habitater såsom blødbundssamfundssamfund med søfjer i Nordsøen. Som en del af udpegningen foreslås også områder med streng beskyttelse, hvilket medfører beskyttelse af arter, der lever i vandsøjlen.

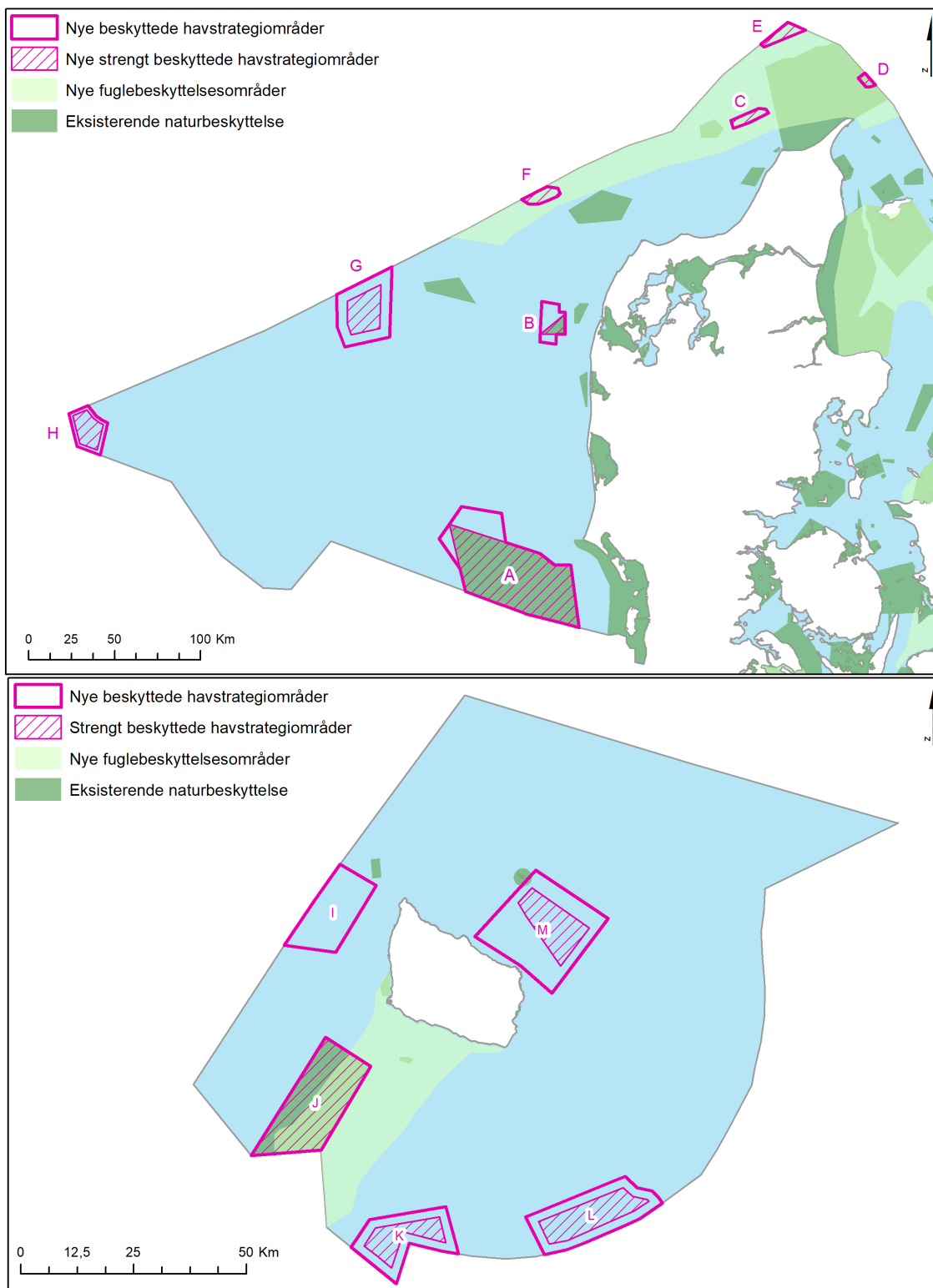
4.1 Områdernes geografiske placering

Tilsammen udgør de nye 13 beskyttede havstrategiområder 6.568 km². I 12 af dem er der en del med streng beskyttelse, enten som en kerne eller i hele området. Områder med streng beskyttelse udgør 4.301 km².

Havstrategiområderne er fordelt med 8 områder i Nordsøen, herunder Skagerrak, og 5 områder i Østersøen omkring Bornholm, *jf. Figur 1* (områdernes koordinater findes i Bilag 1). Sammen med eksisterende beskyttede områder på havet og nye marine fuglebeskyttelsesområder vil den samlede andel af beskyttede områder på havet være ca. 30 procent, mens den strenge beskyttelse vil udgøre ca. 4 procent af det samlede danske havareal, *jf. Tabel 2*.

Tabel 2 Areal og procentandele for udkast til udpegning af beskyttede havstrategiområder.

	Andel af Danmarks havareal
Nye beskyttede havstrategiområder	6,3 pct. (6.568 km ²)
Nye strengt beskyttede havstrategiområder	4,1 pct. (4.301 km ²)
Nye havstrategiområder samt eksisterende beskyttede områder og nye fuglebeskyttelsesområder	29,6 pct. (31.016 km ²)
Havstrategiområdernes overlap med eksisterende beskyttede områder og nye fuglebeskyttelsesområder	3.284 km ²

Figur 1 Udkast til beskyttede og strengt beskyttede havstrategiområder i Nordsøen og Østersøen omkring Bornholm.

4.2 Kort beskrivelse af områderne

Nedenfor er en kort beskrivelse af naturen i områderne. Der henvises til miljørapporten for yderligere information. Områderne er beskrevet ud fra eksisterende viden og kortlægning, som for visse områder er meget sparsom.

Nordsøen

A: Området ligger ud for Vadehavet og indeholder forskellige sandede og grusede naturtyper, herunder en prioriteret naturtype – dybe sandbanker, området er vigtigt for livet i vandsøjlen og har samfund af sjældne arter samt mange marsvin, sæler og fugle. En stor del af området er allerede udpeget som Natura 2000-område.

B: Området ligger ud for Thyborøn og indeholder både sandede og stenede naturtyper inkl. en prioriteret naturtype – dybe sandbanker. Områdets mosaik af naturtyper medfører et alsidigt dyreliv. Områder overlapper med et Natura 2000-område.

C: Området ligger i Skagerrak nordvest for Hanstholm. Området indeholder sandede naturtyper. Området overlapper med fuglebeskyttelsesområdet Skagerrak.

D: Området ligger på grænsen til Kattegat og består af den prioriterede naturtype dyb mudderbund, som typisk har samfund med blandt andet søfjer og søstrå. Området overlapper med fuglebeskyttelsesområdet Skagerrak og habitatområdet Skagens gren og Skagerrak.

E: Området ligger i den nordligste spids af Skagerrak og er blandt en del af det dybeste farvand i Danmark, og indeholder en prioriteret naturtype – øvre bathyalt sediment på kontinental skråning, som for Danmark kun findes i det område. Området overlapper med fuglebeskyttelsesområdet Skagerrak.

F: Området ligger langs den danske EEZ-grænse vest for Jammerbugt og består af den prioriterede naturtype offshore circalittoral sand. Området overlapper med fuglebeskyttelsesområdet Skagerrak.

G: Området ligger ud mod kanten af det danske farvand på højde med Thyborøn, området indeholder 3 prioriterede naturtyper, heriblandt dyb sandbund, samt en gruset bund som ikke findes i andre af de beskyttede områder i Nordsøen og Skagerrak. Området ligger i olie- og gas området.

H: Området ligger i den vestligste spids af dansk farvand. Udpegning af området bidrager til at sikre en geografisk jævn fordeling, og området indeholder den prioriterede naturtype dyb mudderbund, som typisk indeholder samfund med rødlistede (truede) arter og samfund af molboesters og søfjer. Området ligger i olie- og gas området.

Østersøen omkring Bornholm

J: Området ligger syd for Bornholm og overlapper med et Natura 2000-område udpeget for blandt andet stenrev. Området indeholder fire prioriterede naturtyper heriblandt bundtyper med både sand, sten og biogene rev. Området er vigtigt for marsvin og har forekomster af flere forskellige muslingsamfund. Området grænser op mod et tysk naturbeskyttelsesområde.

K: Området ligger syd for Bornholm og indeholder to prioriterede naturtyper, herunder en blandet bund med sten, sand og større forekomster af fisk herunder torsk. Området er vigtigt i forhold til livet i vandsøjlen. Området grænser op mod et tysk Natura 2000-område.

L: Området ligger sydøst for Bornholm og grænser op mod det polske havområde. Området indeholder tre prioriterede naturtyper med både stenede, grusede og mudrede havbunde.

M: Området ligger nord for Bornholm og indeholder tre prioriterede naturtyper, herunder typer af mudderbund og sandbund. Området ligger nær Natura 2000-områder udpeget for en række fugle og sæler og udgør derfor en del af deres fourageringsområder.

I: Området ligger på den vestlige EEZ grænse vest for Bornholm. Området består primært af de prioriterede naturtyper dyb sand og blandet bund.

4.3 Beskyttelse i områderne

Ifølge havstrategilovens § 18 er statslige, regionale og kommunale myndigheder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes i medfør af Danmarks Havstrategi. Det indebærer, at de ved udøvelsen af deres beføjelser inden for lovgivningens rammer skal lægge miljømålene og indsatsprogrammet i Danmarks Havstrategi til grund. De beskyttelses- og forvaltningstiltag, der bliver fastsat i forbindelse med udpegning af områderne, vil blive skrevet ind i havstrategiens indsatsprogram og vil herefter være bindende for offentlige myndigheder. Det betyder, at retningslinjerne for havstrategiområdernes beskyttelse skal følges, og at der ikke må meddeles tilladelser til de aktiviteter, der forbydes i havstrategiområderne.

Erhvervsfiskeri reguleres gennem dansk lovgivning og EU's fælles fiskeripolitik. Fiskeriregulering i de udpegede beskyttede områder skal udformes og forhandles i en regional EU-proces med berørte medlemslande i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik. Reguleringen vil være gældende for alle EU-medlemslandenes fiskefartøjer.

Rekreativt fiskeri reguleres gennem udarbejdelse af bekendtgørelse i medfør af § 10 d, stk. 1, og § 130, stk. 2, i fiskeriloven¹⁰.

Havstrategiområderne reguleres i to niveauer – beskyttede og strengt beskyttede områder, *jf. boks 2*.

Boks 2

Regulering af beskyttede og strengt beskyttede havstrategiområder

Generelle beskyttelsestiltag indebærer forbud mod:

- Fiskeri med bundslæbende redskaber (herunder bomtrawl, bundtrawl og snurrevod mv.)
- Havvind og energiøer (herunder konstruktioner, seismiske undersøgelser mv.)
- Olie- og gasaktiviteter (herunder konstruktioner, boringer, seismiske undersøgelser mv.)
- Råstofindvinding (herunder seismiske undersøgelser mv.)
- Klapping (bortskaffelse af sediment på havbunden)
- CO₂-lagring/CCUS (herunder konstruktioner, boringer, seismiske undersøgelser mv.)
- Akvakultur (herunder havbrug, muslingebrug og tanganlæg mv.)
- Ny transportinfrastruktur (herunder broer og tunneller mv.)
- Geologiske / seismiske undersøgelser, der *ikke* er relateret til 1) videnskabelig forskning eller forvaltning af naturbeskyttelse *eller* 2) anlæg og vedligehold af kabler, rør, ledninger mv.

Streng beskyttelse indebærer i tillæg til den generelle beskyttelse forbud mod:

- Fiskeri med alle redskaber (fx garn og pelagisk trawl), herunder både erhvervsfiskeri og fritids/rekreativt fiskeri

Note: Ved ajourføring af indsatsprogrammet kan der blive behov for at revidere forvaltningstiltagene, fx i lyset af teknologudvikling. Der kan i øvrigt foretages ændringer af indsatsprogrammet i løbet af de seks år, hvor indsatsprogrammet gælder.

¹⁰ Jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 21. marts 2019.

De generelle beskyttelsestiltag i de beskyttede havstrategiområder er primært fastlagt med henblik på at udelukke aktiviteter, der påvirker havbunden negativt eller medfører direkte beskadigelse af havbunden. De supplerende beskyttelsestiltag i de strengt beskyttede havstrategiområder er fastlagt med henblik på at beskytte arter og livet i vandsøjlen, hvilket indebærer forbud mod alle typer af fiskeri.

Begrænsningerne indføres alene inden for de beskyttede og strengt beskyttede havstrategiområder, og der sættes således ikke begrænsninger ift. aktiviteter, der finder sted uden for områderne, uanset om de kan medføre en påvirkning ind i områderne.

Øvrige miljøregler om miljøvurdering og lign. gælder fortsat, ligesom eksisterende forvaltnings-hensyn for overlappende Natura 2000-områder fortsat gælder.

Sejlads og flydende sejladsafmærkninger, der har betydning for sejladssikkerheden vil ikke blive forbudt i de beskyttede områder, ligesom der også stadig vil være mulighed for naturgenopretning og undersøgelser ifm. videnskabelig forskning eller som er relateret til naturbeskyttelsen.

Udpegningen indebærer ingen restriktioner i forhold til Forsvarets aktiviteter, da disse aktiviteter er undtaget fra havstrategidirektivet. Disse kan derfor fortsætte i både beskyttede og strengt beskyttede områder.

Anlæg og vedligehold af kabler, rør, ledninger mv. vil fortsat være muligt, men det pålægges godkendelsesmyndigheden, at det sker under størst mulig hensyntagen til de beskyttede havstrategiområder. Der vil ved denne vurdering kunne tages økonomiske hensyn. Seismiske undersøgelser ifm. dette vil være muligt.

Såfremt der til eksisterende olie- og gas-tilladelser er behov for at give nabobloktilladelse, skal beskyttede havstrategiområder, der ligger inden for en bufferzone på 15 km til en nabobloktilladelse, erstattes af tilsvarende beskyttede områder uden for bufferzonen. De nye havstrategiområder skal så vidt muligt beskytte tilsvarende arter/naturtyper, som områderne erstatter. Områderne skal ikke nødvendigvis ligge fysisk sammenhængende med områder, de erstatter, men områderne skal udpeges med henblik på at opfylde direktivkrav om sammenhæng, repræsentativitet, tilstrækkelighed mv.

4.4 Naturovervågning i områderne

Udpegning og forvaltning af beskyttede områder forventes at medføre forbedring i tilstand for en række biodiversitetsparametre. Der vil derfor blive iværksat en overvågning af naturtilstanden (baseline) og udvikling af denne (effektovervågning). Baselineundersøgelse inkluderer blandt andet kortlægning, særligt i de områder, hvor kendskabet til udbredelsen af naturtyper er mest begrænset. Det vil være særligt relevant at følge effekterne af de strengt beskyttede områder, som er noget nyt for Danmark.

Overvågningen tilrettelægges inden for udvalgte repræsentative havstrategiområder, som overvåges løbende. Det er forventningen, at udviklingen af naturtilstanden i disse områder vil repræsentere udviklingen på tværs af de beskyttede områder. Således vil der ske overvågning i et eller flere repræsentative områder i hvert af de to farvandsområder (Nordsøen/Skagerrak og Østersøen). Overvågningen vil bestå i undersøgelse af forskellige naturparametre, såsom havbundens naturtyper, fisk og plankton.

5. Videre proces

Det er miljøministeren, der efter høring af offentligheden, kan træffe afgørelse beslutning om udpegnings af beskyttede havstrategiområder i Nordsøen og Østersøen omkring Bornholm som en del af havstrategiens indsatsprogram. Indsatsprogrammet skal være udarbejdet senest 31. december 2021.

Havstrategiens indsatsprogram udarbejdes hvert 6. år, og indsatser gennemføres bl.a. via sektorlovgivningen. Ved ajourføring af indsatsprogrammet kan der blive behov for at revidere forvaltningstiltagene, fx i lyset af teknologiudvikling. Der kan i øvrigt foretages ændringer af indsatsprogrammet i løbet af de seks år, hvor indsatsprogrammet gælder.

Fiskeriregulering i de beskyttede områder udformes og forhandles i en regional EU-proces med berørte medlemslande i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik. Dermed kommer disse tiltag til at gælde alle medlemslandes fiskefartøjer. Denne proces vil finde sted efter, at der er truffet endelig beslutning om hvilke områder, der udpeges Vedtagelse af fiskeriforanstaltningerne nødvendiggør fiskerikontrol i områderne. Erfaringsmæssigt tager vedtagelse af fiskeriregulering nogle år.

Bilag 1. Koordinater

Koordinater for beskyttede havstrategiområder og strengt beskyttede havstrategiområder fremgår nedenfor. Alle koordinater er i decimalgrader.

Område	Beskyttede havstrategiområder		Strengt beskyttede havstrategi-områder	
	X-koordinat	Y-koordinat	X-koordinat	Y-koordinat
Område A	8,044464	55,09928	7,959476	55,42487
	7,552497	55,16679	8,044464	55,09928
	6,999687	55,27558	7,552497	55,16679
	6,944246	55,39253	7,382995	55,20043
	6,743476	55,54635	7,300061	55,21682
	6,833328	55,62432	6,999687	55,27558
	6,941727	55,71744	6,833332	55,62432
	7,311801	55,68794	7,670545	55,48328
	7,35686	55,53692	7,806002	55,4248
	7,670545	55,48328	7,855017	55,12554
Område B	7,806002	55,4248		
	7,959476	55,42487		
	7,786876	56,57748	7,858886	56,73197
	7,633539	56,58741	7,861904	56,63203
	7,643558	56,79904	7,861972	56,62977
	7,812974	56,78501	7,637512	56,62751
	7,814269	56,74367		
	7,869204	56,74419		
	7,873842	56,63204		
	7,873932	56,62985		
Område C	7,786899	56,62906		
	9,477852	57,70949	9,477852	57,70949
	9,639416	57,73929	9,639416	57,73929
	9,826138	57,78664	9,826138	57,78664
	9,797331	57,80873	9,797331	57,80873
	9,728666	57,81299	9,728666	57,81299
Område D	9,456572	57,75011	9,456572	57,75011
	10,87855	57,92171	10,87855	57,92171
	10,82617	57,91361	10,82617	57,91361
	10,78335	57,91369	10,78335	57,91369
	10,7095	57,96199	10,7095	57,96199
Område E	10,77542	57,9862	10,77542	57,9862
	10,20023	58,21828	10,20023	58,21828
	9,789639	58,13158	9,789639	58,13158
	9,756548	58,14618	9,756548	58,14618
Område F	10,02871	58,26093	10,02871	58,26093
	7,430223	57,32865	7,430223	57,32865
	7,497869	57,30761	7,497869	57,30761
	7,59193	57,30537	7,59193	57,30537
	7,671232	57,32239	7,671232	57,32239
	7,77667	57,34865	7,77667	57,34865
	7,802589	57,36268	7,802589	57,36268
	7,77963	57,39193	7,77963	57,39193
	7,670305	57,39909	7,670305	57,39909
Område G	6,211994	56,58865	6,114694	56,63085
	5,791054	56,5266	5,848377	56,59212
	5,713552	56,62701	5,80835	56,64741
	5,690618	56,79824	5,79523	56,76506
	6,206318	56,95651	6,109373	56,86082
Område H	3,570409	55,8832	3,539723	55,90914
	3,34855	55,9186	3,579669	56,04431

	3,248532 3,42108 3,507506 3,557714 3,617511	56,086 56,13656 56,08467 56,06844 56,0556	3,547749 3,483501 3,415092 3,288165 3,374469	56,05077 56,07153 56,11311 56,07757 55,93432
Område I	14,51734 14,34168 14,45814 14,55735 14,67737	55,20221 55,22466 55,309 55,3762 55,32824		
Område J	14,41363 14,1719 14,40678 14,45982 14,60726 14,56052	54,81248 54,81248 54,99452 55,03533 54,97106 54,93293	14,41363 14,1719 14,40678 14,45982 14,60726 14,56052	54,81248 54,81248 54,99452 55,03533 54,97106 54,93293
Område K	14,85544 14,79944 14,69028 14,63685 14,63563 14,49119 14,56062 14,82638 14,85145	54,58455 54,59278 54,61417 54,53737 54,53561 54,61498 54,667 54,68067 54,598	14,81536 14,67145 14,65492 14,62319 14,57777 14,53496 14,57864 14,80165	54,60911 54,63736 54,61084 54,56736 54,59293 54,61586 54,64953 54,66153
Område L	15,56727 15,48361 15,43579 15,29368 15,26178 15,22369 15,14838 15,09621 15,12737 15,39594 15,44753 15,48633 15,53597 15,55799	54,64977 54,62222 54,61283 54,58547 54,5802 54,57422 54,56889 54,64651 54,6521 54,69993 54,70903 54,68408 54,67568 54,65924	15,52189 15,46802 15,2324 15,16864 15,13819 15,43738 15,4682 15,51792	54,65577 54,63945 54,59238 54,58849 54,63544 54,68718 54,66832 54,65921
Område M	15,2536 15,15434 15,00519 15,23613 15,47201	55,08487 55,14509 55,2111 55,3322 55,22259	15,40399 15,33014 15,29241 15,18931 15,16566 15,21711	55,20768 55,1613 55,13753 55,24124 55,27061 55,29756

Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

www.mim.dk